

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ

на доц. д-р Виолета Иванова Кюркчийска

за участие в обявения от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ в ДВ, бр. 41/03.06.2022 конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по български език и литература (1. – 4. клас))

I. МОНОГРАФИИ:

1. Хабилизационен труд:

Кюркчийска, В. (2022). Методическата подготовка на началните учители по български език и литература, Университетско издателство „Еп.К.Преславски“, Шумен, 301стр., ISBN 978-619-201-599-2

Резюме: В монографията се *пресичат два* изключително важни компонента на образователния процес:

Предметът *български език и литература, който е пръв и основополагащ*. Той е основа за успешно усвояване на знанията по всички предмети, тъй като езиковата компетентност на учениците е необходимо условие, без което образователният дискурс е невъзможен.

Началният учител, който е пръв и специален. Като пръв учител в училищното образование той повежда детето в един нов свят, поставя основите на изграждане на учениковата личност, на формиране на компетентности по български език, които са водещи в системата от компетентности, което му отрежда специалната роля. В тази връзка методите на обучение, възпитание и социализация, които използва, трябва да са адекватни на съвременните тенденции в областта на психологията, педагогиката, лингвистиката, литературознанието, методиката на обучение по български език и литература. За да осъществява ефективен образователен процес, е необходимо началният учител да притежава комплекс от методически умения, които отразяват спецификата на общуване с деца от начална училищна възраст и изграждат визията на креативния преподавател.

В монографичния текст се прави опит да се отговори на въпросите:

Какви умения са необходими на началния учител да реализира оптимално процеса на обучение по български език и литература?

Как нормативната уредба регламентира този процес?

Какво началният учител ще формира, притежавайки посочените умения и познавайки регламентираните постановки?

Отговорите на тези въпроси и произтичащи от тях подвъпроси (*форми и методи на работа за формиране на компетентности*) се дават съответно в трите глави на текста.

Монографията разчупва традиционното представяне (или поне прави опит) на обучението по български език и литература в I – IV клас. Обикновено то се презентира от специалисти в областта на лингвистиката и на литературното познание, като често те са различни и тясно специализирани в областите. Научната продукция на много от тях е намерила място в настоящия текст, в който освен нея, отправна точка е и практическият опит на автора в реализиране на обучението по български език и

литература в I–IV клас. В случая вниманието е насочено не към изясняване на езиковата и литературна информация и съответната специфика в начален етап, а към методическите умения на началния учител, които са предиктор за ефективно обучение по български език и литература.

Монографията би представлявала интерес както за студентите от бакалавърските програми на специалностите *Предучилищна и начална училищна педагогика (ПНУП)*, *Начална училищна педагогика с чужд език(НУПЧЕ)*, така и за студентите от магистърската програма *Иновации в началното образование, Иновации в предучилищното и училищното образование*. Представените постановки са част от учебните програми на дисциплините *методика на обучението по български език и литература в начален етап на образование, интерактивни методи на обучение и др.*

Текстът кореспондира и с продължаващото образование на учителите, в което стремежът към усъвършенстване е водещ. В тази връзка началните учители надграждат своите професионални умения перманентно. Те могат да открият отговори на въпроси в настоящия текст, което ги определя като адресати на монографията.

2. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд

Кюркчийска, В. (2022). *Обучението по български език и литература в I– IV клас в контекста на приобщаващо образование*, Университетско издателство „Еп.К.Преславски”, Шумен, 200 стр., ISBN 978-619-201-621-0.

Резюме: Обучението по български език и литература в начален етап на образование е поставено пред нови предизвикателства. Основополагащата му роля по отношение на грамотността и овладяване на книжовния език се допълва с отговорности, резултат от реформи в българската образователна система. Реформи, които са адекватна реакция на необходимостта от превръщане на българското училище в качествено и достъпно за всички. Реформи, които регламентират стандарт *Приобщаващо образование* – хуманен акт в образователната политика за реализиране правото на обучение на всеки ученик. Реформи, които поставят предизвикателства към всички участници в образователния процес, но най-вече към учителите.

Обучението по български език и литература се организира съобразно принципите на приобщаващото образование. Принципи, които поставят проблема за създаване на такава организация на обучение, която да откликне на потребностите и интересите на всички обучавани – както на такива без трудности и с изяви възможности, така и на такива с обучителни трудности и образователни потребности.

В монографичния труд се търсят отговори на въпроси, свързани с реализирането на тези принципи в процеса на обучение по български език и литература в I – IV клас. Той е второ, допълнено издание, резултат както от промяна в нормативната уредба, от актуалните условия, в които електронното обучение не е иновативен подход, а алтернатива на обучение, така и от проявения интерес към представената проблематика.

II. УЧЕБНИК:

Кюркчийска, В. (2022). *Обучението по български език и литература в I–IV клас*, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”, Шумен, 253 стр., ISBN 978-619-201-584-8

Резюме: Учебникът представя основни моменти от дидактиката на българския език и литература в начален етап, разработени в лекционните курсове на автора. Те се презентират в контекста на съвременните постановки за осъществяване на образователен процес в I – IV клас. Обучението като дейност, отнасяща се към деца/ученици, обикновено се обвързва с образователна институция. Когато е насочено към възрастта на средното детство (6–10 годишни деца), то е предмет на училищното образование. Организацията както на училищното, така и на предучилищното образование е регламентирана с нормативни документи, като основен сред тях е Законът за предучилищно и училищно образование (ЗПУО). Актуалният, който регламентира обучението на настоящия етап в българското училище, е в сила от 2016 година. В него подготовката на учениците се реализира чрез учебни предмети. Първ и главен сред тях е българският език и литература.

Числителното *първ* насочва към основополагащата функция на знанията, уменията и отношенията, които се формират чрез обучението по български език. Придобитите езикови компетентности са основа за успеха по останалите учебни предмети. Прилагателното *главен* определя водещата роля на обучението по български език и литература. Усвояването на българския книжовен език е необходимо условие за пълноценното участие на личността в общуването. Утвърждаването му като официален в обществото е приоритет на българското училищно образование. Първият и главен предмет *български език и литература* има особена роля в началния етап на основна образователна степен. В I клас се поставят основите на изучаване на езика като система. При постъпване в училище детето променя своята водеща дейност, своя динамичен стереотип. Новата социална роля – тази на ученик, го поставя пред нови предизвикателства. Училищната среда, която е различна за първокласника от тази в детската градина, предполага съответната готовност за пълноценно развитие на детето.

Актуалното състояние на обучението по български език и литература в начален етап е представено в 15 теми, които обхващат: учебните програми и учебното съдържание по български език и литература (езиково и литературно); компетентностите, като очаквани резултати от обучението; основни форми и похвати за работа (урокът и упражненията); оценяването на постиженията на учениците; учебниците, с които е обезпечено обучението; обучението по български език и литература в приобщаваща и в електронна среда; приемственост в обучението между училище и детската градина.

Учебникът е адресиран както към студентите (бакалаври и магистри) от специалностите *Предучилищна и начална училищна педагогика*, *Начална училищна педагогика с чужд език*, така и към началните учители (както младши, така и старши учители).

III. УЧЕБНО ПОСОБИЕ:

Кюркчийска, В. (2022). Помогни ми да науча българския език и литература, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”, Шумен, CD, ISBN 978-619-201-583-1

Резюме: Пътят за разработване на образователни софтуерни продукти в специална програмна среда от екип от специалисти е дълъг и труден. Това е причината в процеса на обучение често да се използват електронни материали, създадени в някои от програмите на приложния софтуер на Office пакета. За създаването им не е необходима специална дигитална компетентност, както и умения за работа в екип. Всеки преподавател с базови компютърни умения за работа с Word, Power Point, Excel може

да изготви електронни материали за преподаване и учене, като си спестява процедурни и технологични неудобства. Нещо повече – създадени по този начин, електронните ресурси са отворени за допълване и надграждане. Такова е и учебното пособие „Помогни ми да науча българския език и литература”, което перманентно се усъвършенства и допълва. В него са включени задачи, които се отнасят към комуникативните и предкомуникативните упражнения по български език. Акцентът е поставен върху онези части на речта, които се изучават и в трите години на началното училище: съществително име, прилагателно име и глагол. Включените теми следват тематичните единици от учебната програма, като присъстват задачи с по-висока степен на сложност в сравнение с учебниците и учебните тетрадки. Учениците се насочват към прагматични езикови правила, които не присъстват в учебната документация. Пособието е подходящо за използване в часовете за задължителна и избираема подготовка по български език и литература във II, III и IV клас. То осигурява разнообразни дейности – редуване на работата в софтуерна среда с тази в традиционна, което облекчава възприемането и осмислянето на лингвистична информация. Дава възможност на учителя да използва различни видове информация, съчетани в едно (текст, звук, графика, анимация и видео). Програмите от офис пакета на Майкрософт предлагат възможности за разработване на различни упражнения, които биха ангажирали по-дълго вниманието на ученика и биха засилили мотивацията му.

IV. СТУДИИ:

Кюркчийска, В., Р.Михайлова (2018). Качеството на обучение в педагогическия факултет на ШУ „Еп. К. Преславски” през погледа на студентите. // *SocioBrains*, Issue 52, December 2018, pp. 1-25, ISSN 2367-5721 (online), www.sociobrains.com

Резюме: Студията представя резултати от проучване мнението на студенти от Педагогически факултет на ШУ „Еп.К.Преславски” във връзка с качеството на обучение. Проведената анкета със студенти е част от политиката на университета за качествено образование. Успешната реализация на завършващите студенти от Педагогическия факултет на ШУ „Еп.К.Преславски” не е самоцел. Тя намира израз в емоционалната и социалната интелигентност, в личното благополучие и професионалната компетентност на студентите. Характеристики, съответстващи на качеството на обучението, което има приоритетна роля не само в Педагогическия факултет, но и в целия университет. В текста са маркирани опорни точки в качествения процес на обучение, чрез вижданията на студентите–техните мнения и препоръки, които имат отношение към учебната 2016/2017 година

V. СТАТИИ:

1. Кюркчийска, В. (2022). Обучението по български език и литература в I–IV клас според наредбата за общообразователна подготовка. // *SocioBrains*, Issue 92, April 2022, pp. 84-89, ISSN 2367-5721 (online).

Резюме: Към обучението по български език и литература проявяват интерес различни специалисти. Много автори са споделяли проблемите свързани с него от различни гледни точки. Филолозите акцентират на езика като средство за общуване,

педагозите представят методи и форми на работа, адекватни на съвременните тенденции в образованието, психолозите търсят връзката между езика и психичното развитие на учениците и тяхната социализация. Представителите на Министерство на образованието и науката регламентират параметрите, концепциите и насоките за осъществяване на обучението по *Български език и литература* като ги поставят в пакет от законови и нормативни документи. Статията представя предметът *Български език и литература* в I – IV клас, според Наредбата за общообразователна подготовка.

2. Кюркчийска, В. (2022). Софтуерни продукти за начално ограмотяване. *SocioBrains*, Issue 91, March 2022, pp. 78-85, ISSN 2367-5721 (online).

Резюме: Приобщаващото образование поставя въпроса за създаване на такава организация на учебния процес, при която учениците с различни възможности да разгърнат своя потенциал. Подходяща среда за развитие, в която всички ученици – със специални образователни потребности и обучителни трудности, както и такива с изяви възможности, е софтуерната. Статията очертава възможностите на образователни софтуерни продукти, които създават условия за диференцирано поставяне на задачи в периода на началното ограмотяване.

3. Кюркчийска, В. (2022). Приобщаващи функции на играта. *SocioBrains*, Issue 89, January 2022, pp. 161-166, ISSN 2367-5721 (online).

Резюме: Времето, което учениците прекарват в училище при целодневна организация на учебния ден, провокира отговорността на учителя да развие пълноценно индивидуалния потенциал на всеки ученик, съобразно неговите възможности. Педагогът търси методи и средства за ефективна работа, сред които основно място има играта. Нейните функции в процеса на приобщаващо образование, са от изключително значение в работата на началния учител. В статията се презентират възможностите на играта като интерактивен метод за целите на обучението по български език и литература в начален етап.

4. Кюркчийска, В. (2021). Началният учител на пазара на труда. *Journal "Careers"*, Volume 1, Issue 1 (2021), pp.28-30, ISSN 2815-2786.

Резюме: Професията на учителя е обект на много дискусии, защото той реализира националната образователна политика. Тази отговорна задача е поверена на него, като най-голяма е тежестта върху началния. Той е първият, който посреща детето в училище и го повежда по пътя на новата му социална роля – тази на ученик. За да бъде конкурентоспособен на пазара на труда, началният учител е необходимо да надгражда своята квалификация, която се превръща в перманентен процес. Статията представя възможностите на продължаващото образование, което създава максимални условия за квалификацията на педагогическите специалисти, която е част от предизвикателствата на съвременното.

5. Кюркчийска, В. (2021). Развитие связной речи. // *Современное дошкольное образование*, № 5 (107)/2021, Москва. DOI: 10.24412/1997-9657-2021-5107-19-27, с. 19-27, ISSN 1997-9657.

Резюме: Всеки период има своето значение за възпитанието, социализацията и обучението на бъдещето на нацията – децата, но предучилищното образование има специално място. То поставя началото на изграждане на представи, отношения, компетентности. Развитието на свързаната реч в този период е приоритет в работата на предучилищния педагог, който търси методи на работа адекватни на съвременното развитие на технологиите. Представените образователни софтуерни продукти „Дядо вади ряпа”, „Житената питка” и приказки за Хитър Петър са опит за откликване на потребността от търсене на форми на работа за развитите на свързаната реч у децата.

6. Кюркчийска, В. (2021). Обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен в условия на приобщаваща среда, Образование и изкуства: Втора научно-практическа конференция, СУ "Св. Кл. Охридски", 2021, с. 210-219, ISSN 2738-8999.

Резюме: Да се приеме и зачита уникалността на всеки ученик, да се създаде социално взаимодействие, е кауза, дефинирана като приобщаващо образование. Заедно всички ученици, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето, трябва да овладеят знания, да формират компетентности. Що се отнася до учениците, които са с изявиени възможности, този резултат е също определящ за тях по посока на тяхната продуктивна дейност. Това предполага качествено нова учебна среда, която създава условия за диференцирана работа. Текстът представя възможности на образователни софтуерни продукти за формиране на езикови компетентности в условия на приобщаваща среда.

7. Кюркчийска, В. (2021). Речево развитие на децата от детска възраст, Годишник на Шуменски университет, „Еп.К.Преславски”, т. XXV D, Университетско издателство „Еп.К.Преславски”, Шумен, 2021, ISSN 1314-6769, стр.113-125

Резюме: Предучилищното образование е свързано с един от най-сензитивните периоди за децата, този на предучилищната възраст, затова то предполага система от методи, форми и средства за реализиране на съвременното образователно съдържание, като се отчитат особеностите и характерът на педагогическото взаимодействие. Статията търси отговори на въпроси свързани с овладяване на езика и развиване на детската реч с оглед на двете основни функции на свързаната реч: като средство за установяване на социални контакти (за общуване) с хора и като средство за опознаване на света.

8. Кюркчийска, В. (2021). Иновативна образователна технология за формиране на социални компетентности. // *Образование и квалификация на педагогическите кадри - приложно-практически аспекти-част II*, Шумен, УИ „Епископ Константин Преславски”, 2021, с.58-67, ISSN 1314-300X.

Резюме: Основната цел на образователните технологии е да подобрят не само учебния процес, но и да съдействат за ефективността на образователната система. В статията се представят образователни технологии кореспондиращи с формирането на социалната компетентност. Тя е с изключително важно значение в съвременния свят, в който уменията на човека да натрупа знания и изгради стратегии за взаимодействие с другите и с обкръжаващия го свят, да се адаптира към постоянно изменящата се социална реалност, е определящо за неговата реализация. В тази връзка процесът на изграждането на социалните

компетентности е приоритетен в работата на педагогическите специалисти, които търсят пътища за формирането им чрез разнообразни образователни технологии.

9. Кюркчийска, В. М. Иванова. (2021). Иновативна образователна технология в подготвителната група на детската градина. // *Образование и квалификация на педагогическите кадри - приложно-практически аспекти-част II*, Шумен, УИ „Епископ Константин Преславски”, 2021, с. 340-349, ISSN 1314-300X.

Резюме: Терминът образователни технологии се отнася до всяка форма на учене и преподаване, която е базирана на някакъв вид технология. Онова, което обединява тези технологии е засилената интерактивност, базирана на концепциите за кооперативното учене (cooperative learning), колаборативното учене (collaborative learning), електронното учене (e-learning), дигиталната грамотност (digital literacy). В статията се представят възможностите на образователна технология, основана на информационните технологии. Ефективността и е доказана чрез експериментална работа в подготвителна група на детската градина.

10. Кюркчийска, В., Д. Андонова. (2021). Социализацията – компонент на образователния процес. *SocioBrains*, Issue 79, March 2021, pp. 41-47, ISSN 2367-5721 (online).

Резюме: Училището има водеща роля в процеса на социализиране, което се извършва паралелно с обучението и възпитанието. В него се осъществява общата подкрепа за личностно развитие, насочена към всички деца в подготвителна група за задължително предучилищно образование и към всички ученици в класа, гарантираща участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището. Текстът представя възможностите, които училището създава (или би трябвало да създава) за социализиране на децата – процес, който е определящ в тяхното развитие.

11. Кюркчийска, В. (2021). Квалификацията на педагогическите специалисти в условия на конкурентна среда. *SocioBrains*, Issue 77, January 2021, pp.82-89, ISSN 2367-5721 (online).

Резюме: Качеството на образование кореспондира с квалификацията и професионалните компетентности на учителите. На образователния пазар се предлагат много и разнообразни възможности за квалификация на педагогическите специалисти, които са резултат от Държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Той (стандартът) е в основата на изграждане на система за продължаваща квалификация, за професионално усъвършенстване и кариерно развитие осъществявани в Департаменти, Центрове за продължаващо образование, както и в редица обучителни организации.

12. Кюркчийска, В. (2020). Дигиталната компетентност на началния учител. *KNOWLEDGE–International Journal*, Skopje, Vol. 38. 2 2020, pp. 367– 372, ISSN 1857-923X.

Резюме: Началният учител се изправя пред необходимостта от учене през целия живот, за да отговаря на съвременните предизвикателства. А те налагат педагогически иновации и промяна в утвърдените стереотипи. Един от инструментите е използването на информационните и комуникационни технологии. Чрез тях се съдейства за повишаване на ефективността и качеството в образователния процес като се използва

интересът на учениците към технологиите. Статията разглежда необходимостта от дигитална компетентност на началния учител в две посоки: *умения за създаване на образователни софтуерни продукти и за използването на готови ресурси* в процеса на обучение. И в двата случая преподавателят трябва да познава както възможностите на информационните и комуникационни технологии, така и ролята им за формиране на ключови компетентности.

13. Кюркчийска, В. (2020). Иновативни образователни технологии в условия на приобщаващо образование. // *Годишник на Шуменски университет, „Епископ Константин Преславски”*, т. XXIV D, Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”, 2020, с.160-168, ISSN 1314-6769.

Резюме: Използването на иновативни образователни технологии не е приоритет само на иновативните училища, които специално са регламентирани за такива с нормативен документ. Въвеждането на нововъведения е водещо в работата на всеки учител, който реализира както глобални, така и конкретни цели, и търси начини за повишаване на ефективността. Статията представя необходимостта от използването на иновативни технологии в условия на приобщаващо образование. Учителят адаптира учебното съдържание, за да бъдат достигнати определени резултати, прилага разнообразни форми и средства за приобщаване на всеки ученик и развиване на потенциала му, търси индивидуални и диференцирани подходи за формиране на компетентности.

14. Кюркчийска, В. (2020). Иновативните образователни технологии и компетентността на учителя. *Образование и квалификация на педагогическите кадри - приложно-практически аспекти – част I*, Шумен, УИ „Епископ Константин Преславски”, 2020, с. 174-182, ISSN 1314-300X.

Резюме: Процесът на формиране на компетентности може да бъде определен като двупосочен. От една страна учителят усъвършенства своите умения чрез перманентна квалификация, от друга – създава среда за формиране на компетентности у учениците. Пресечна точка на тези два процеса е главната цел – формиране на учениковата личност, подготвена за реализация в обществения живот. Статията представя компетентността на началния учител като предиктор за иновативни образователни технологии. В тази връзка процесът на формиране на умения и компетентности придобива перманентен характер и е в основата на продължаващото образование.

15. Кюркчийска, В. Пл. Йорданов. (2020). Приобщаващи функции на играта – основен похват на работа в целодневна организация на обучение. // *Образование и квалификация на педагогическите кадри - приложно-практически аспекти - част I*, Шумен, УИ „Епископ Константин Преславски”, 2020, с. 306-316, 2020, ISSN 1314-300X.

Резюме: Целодневната организация на учебния ден предполага изграждане на цялостна система от форми, методи и средства за разгръщане на учебната дейност, като се реализира диалектично единство между колективното и индивидуалното, оптимално съчетание на общокласни, групови и индивидуални форми на работа. Статията представя възможностите на играта като метод за приобщаване в часовете за самоподготовка. В рамките на училищната практика се използват игри за формиране на пространствената ориентация на учениците, на речта и социалните отношения, и на

инициативата за развитие на толерантност и съпричастност към децата с различни образователни потребности.

16. Кюркчийска, В., Сн. Николова, Св. Игнатовска. (2020). Оценка на условията за приобщаване на зрително затруднени деца през погледа на учители и родители. // *Образование и изкуства: Традиции и перспективи*, УИ „Св. Кл. Охридски”, с. 655-667, ISBN 978-954-07-5061-3.

Резюме: В доклада е представено анкетно проучване, проведено с масови и специални педагози, работещи със зрително затруднени деца, както и с родители на такива деца. Проследена е връзката между различни фактори и условия, от които зависи ефективността на приобщаващото образование в рамките на холистична оценка на възможностите и предпоставките, които съществуват. Направена е съпоставка на начина, по който се възприемат процесите на приобщаване от гледна точка на родителите на зрително затруднени деца и на учителите, които работят с тях. Представени са изводи относно актуални детайли и тенденции, които изследваните лица определят като съществени, както и анализ на приоритетите при организацията на условия, които оптимално да благоприятстват развитието на деца със зрителни затруднения.

17. Кюркчийска, В. (2019). Квалификацията на учителите в контекста на съвременните предизвикателства за качествено образование. *Списание „Стратегии на образователната и научната политика“*, книжка 6/2019, година XXVII, стр. 607-617, ISSN 1314–8575 (Online), ISSN 1310–0270 (Print) (Web of Science).

Резюме. Качеството на образованието кореспондира с квалификацията на учителите, пред които предизвикателствата са с перманентен характер. Факт, регламентиран с Държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Той (стандартът) създава предпоставки за повишаване на авторитета и социалния статус на учителите, изграждане на система за продължаваща квалификация, за професионално усъвършенстване и кариерно развитие. Статията представя зависимостта между качествено образование и квалификацията на учителите.

18. Кюркчийска, В. (2019). Очаквания и удовлетвореност на участниците в образователния процес от обучението. *Годишник на Шуменски университет, „Епископ Константин Преславски”*, т. XXIII D, Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”, Шумен, 2019, с.170-177, ISSN 1314-6769.

Резюме: Участниците в образователния процес са много. Според Закона за предучилищно и училищно образование това са: децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. Всеки един от тях има очаквания от *обучението, възпитанието и социализацията* – компоненти на процеса. Статията представя очакванията, кореспондиращи с удовлетвореността, която от своя страна е в основата на постигането на целите. Само мотивираните участници в процеса ще постигнат резултатите, в края на класа и степента на образование, които намират израз в знания, умения и отношения от различни области на компетентност.

19. Кюркчийска, В., Т. Тодоров (2019). Предизвикателства и проблеми пред началния учител. //Сборник с доклади от национална научно-практическа конференция по психология - теория и практика, Варна, 2019, с. 168-203, ISSN 2367-508X.

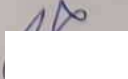
Резюме: Професията на учителя е обект на много дискусии, в които участват хора с различни социални роли и държавни позиции. Първият учител, който посреща детето в училище и е до него в процеса на адаптацията му към новата социална роля – тази на ученик, е началният. Пред него има предизвикателства, които често се превръщат в проблеми. Статията представя анкетно проучване на мнение на 500 начални учители. Целта на изследването е да се установят проблемите и трудностите на началните учители в България. За перманентната промяна на нормативната база, за ненужните дейности, за трудностите в общуването с родители и ученици, за квалификацията – началните учители са споделили, отговаряйки на 21 въпроса. Резултатите от проучването са основа за изводи и препоръки.

20. Кюркчийска, В. (2018). Софтуерни решения за формиране на комуникативни умения. Сборник с доклади от Международна научна конференция „Нови технологии в диагностиката и терапията на нарушения в развитието“, София, НБУ, 2018, с. 89-102, ISBN 978-954-535-863-0.

Резюме: Интересът на децата към информационните технологии и потребността за общуване чрез тях е възможност, от която преподавателят може да се възползва при формиране на комуникативни умения. В статията е представена авторска класификация на образователен софтуер и се мотивира използването му за целите на образователно-възпитателния процес на деца със специфични обучителни трудности. Презентирани са възможности на образователни софтуерни продукти за целите на обучението на деца с обучителни трудности.

21. Кюркчийска, В. (2011). Ефективност на обучението по български език и литература чрез използване на образователни софтуерни продукти. //Списание „Начално образование“, бр.1/2011, с. 26-35, ISSN 0204-4951.

Резюме: В своята практика началният учител търси пътища за повишаване на ефективността на обучение. За целите на експериментално обучение са използвани информационните и комуникационни технологии в процеса на обучение по български език и литература в I – IV клас. Статията представя система от критерии и показатели, чрез които се измерва ефективността от използване на четири образователни софтуерни продукта, разработени за целите на обучението по български език и литература в начален етап. Направеният съпоставителен анализ между проведеното експериментално и традиционно (класическо) обучение, както и анализът на резултатите от експерименталната работа по критерии и показатели, е основа за извода, че използването на образователни софтуерни продукти в обучението по български език и литература води до изравняване възможностите на учениците и има възпитателен, и социализиращ ефект.

Изготвил: 
(Виолета Кюркчийска)